

Pressmeddelande

Den 16 januari 2003

Kvinnor får Marcus Wallenbergpriset, 2003

Marcus Wallenbergpriset för 2003 på 2 miljoner kronor tilldelas fyra framstående forskare varav tre är kvinnor. De får priset för utvecklandet av en metod som ger bättre miljö och lägre kostnader i massaproduktion. Pristagarna är Tekn. Dr. Johanna Buchert, Tekn. Dr. Anita Teleman, professor Maija Tenkanen och professor Tapani Vuorinen. Prissumman delas lika mellan pristagarna.

Pristagarna belönas för deras upptäckt att så kallad hexenuronsyra förekommer i oblekt sulfatmassa, samt för deras utveckling av en metod som avlägsnar denna syra före blekning av massan.

- Genom att avlägsna syran reagerar den inte med blekningskemikalierna och dessa förbrukas då inte på samma sätt. Därmed minskar behovet av blekkemikalier vilket sänker produktionskostnaderna och ger en bättre miljö. Även massans egenskaper påverkas positivt, särskilt förbättras ljushetsstabiliteten, säger professor Maija Tenkanen.

Den metod som pristagarna utvecklat tillämpas nu kommersiellt i installationer i till exempel Norden, USA, Kanada och Brasilien.

Pristagarna påbörjade arbetet 1993 och avsikten var att kartlägga kolhydraters kemiska reaktioner i sulfatmassaprocessen. I forskningen använde sig pristagarna av nya undersökningsmetoder och upptäckte oväntat att hexenuronsyra bildas under kokningen och återfinns i den oblekta massan. Denna upptäckt har lett till förståelse för flera tidigare oförklarade förlopp i blekningsprocesserna.

Pristagarnas arbete har stimulerat till flera andra oberoende forskningsinsatser för fördjupad förståelse av områdets processkemi.

För ytterligare information kontakta:

Dr. Hansjörg Kessler, sekreterare i prisnämnden. Tfn +49 2132 4703, mobil +49 172 211 3418.

Om pristagarna:

Dr. Johanna Buchert, född 1960, är forskningsledare vid Statens Tekniska Forskningsinstitut, avdelningen för Bioteknik, Esbo, Finland.

Dr. Anita Teleman, född 1957, är forskare vid Skogsindustrins Tekniska Forskningsinstitut, avdelningen för Papper som Informationsmedium, Stockholm.

Professor Maija Tenkanen, född 1963, är verksam vid Helsingfors Universitet, avdelningen för Tillämpad Kemi och Mikrobiologi, Helsingfors.

Professor Tapani Vuorinen, född 1957, verkar vid Tekniska Högskolan, avdelningen för Skogsproduktskemi, Helsingfors

Om Marcus Wallenbergpriset:

Marcus Wallenbergpriset är ett internationellt pris som instiftades 1980 av Stora Kopparbergs Bergslags AB, som numera gått samman med det finska skogsindustriföretaget Enso till Stora Enso. Priset utdelas av den oberoende stiftelsen Marcus Wallenbergs Stiftelse för Främjande av Skogsindustriell Vetenskaplig Forskning. H.M. Kung Carl XVI Gustaf kommer att överlämna priset till pristagarna vid en ceremoni i Stockholm i höst. Det blir 20:e gången som priset utdelas.

Mer om information Marcus Wallenbergpriset finns på www.mwp.org